

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 59P/13/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1222200528
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Novotná
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2022:1222200528.2

Uznesenie

Okresný súd Bratislava II v Bratislave vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: G.Q. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov - matky: Z. X. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XXXX/X, U., a otca: Ľ. Y.X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. Z. XXX, D., o návrhu navrhovateľky - starej matky: P. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. Z. XXX, D., na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka sa návrhom doručeným dňa 17.01.2022 na Okresný súd Bratislava II domáha nariadenia neodkladného opatrenia o úprave styku maloletého dieťaťa so starou matkou, pričom styk navrhuje upraviť s jej vnukom, mal. G. Y., nar. XX.XX.XXXX každú párnú sobotu v čase od 10 hod. do 18 hod. v mieste jej bydliska v D.. Zároveň žiadala uložiť matke povinnosť, aby sprostredkovala starej matke telefonický kontakt s mal. dieťaťom dva krát do týždňa v pondelok a štvrtok v čase o 18 hod. po dobu 15 minút.

2. Navrhovateľka svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila potrebou dočasnej úpravy styku, keďže podľa jej názoru dochádza k škodám na psychike dieťaťa, odcudzeniu maloletého od starej matky a k ochladnutiu rodinných väzieb k jej rodine. Navrhovateľka považuje za dôležité kontakt s jej jediným vnukom upraviť takouto formou, keďže jej je v styku bránené matkou, a to rôznymi nepravdivými tvrdeniami, že sa jej vnuk s ňou nechce stretávať. Ďalej navrhovateľka uviedla, že maloletý je matkou dlhodobo manipulovaný, keďže je len pod jej vplyvom a matka namiesto toho, aby syna pozitívne motivovala a pripravovala na styk s otcom v minulosti a prostredníctvom otca aj na styk so starou matkou, zastráňovala dieťa hrozbou privolania polície na otca, čo aj opakovane urobila a maloletý bol svedkom riešenia veci Policajným zborom SR. Takéto ataky na psychiku maloletého dieťaťa môžu mať podľa názoru navrhovateľky nezvratiteľné dôsledky na jeho psychickom vývoji. Nemožnosť stretávania maloletého s ostatnými členmi rodiny a najmä so starou matkou môžu spôsobiť úplné citové odcudzenie. Preto je nutné zabezpečiť pravidelnosť kontaktu s vnukom hlavne v čase, keď jej syn má styk s maloletým zakázaný.

3. Na Okresnom súde Bratislava II popri konaní vo veci samej (vedenej pod sp.zn. 27P/188/2021 o návrhu starej matky na úpravu styku) prebieha aj konanie o zmene úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na návrh matky, vedenom pod sp.zn. 59P/32/2020. Dňa 12.08.2020 sa v tomto konaní realizoval informatívny výsluch rodičov na tunajšom súde, počas ktorého bola pripravená rodičovská dohoda o zmene úpravy styku, ktorú odsúhlasili obaja rodičia, ale pred jej podpisom sa otec rozhodol inak a dohodu nepodpísal. Následne sa nezhody rodičov o realizácii styku pri zmene pomerov v rodine eskalovali až do hlbokého rodičovského konfliktu, ktorý vyvrcholil incidentom pri odovzdávaní

maloletého dieťaťa počas vianočných sviatkov v roku 2020, v dôsledku čoho sa narušili vzťahy v rodine a taktiež sa skomplikovalo aj stretávanie dieťaťa s jeho otcom. Za účelom podpory bolo rodičom kolíznym opatrovníkom sprostredkované odborné poradenstvo v Centre pre deti a rodiny TENENET s cieľom zmierniť konflikt rodičov a poskytnúť pomoc mal. dieťaťu zvládať jeho dôsledky. V centre mali aj neskôr prebiehať stretnutia otca s mal. dieťaťom za podpory odborníkov. Zo správy Centra pre deti a rodiny TENENET zo dňa 31.05.2021 v konaní sp. zn. 59P/30/2021 o uložení výchovného opatrenia súd zistil, že maloletý G. rázne odmieta obnoviť vzťah s otcom. Je výrazne ovplyvnený udalosťami z minulosti. Používa slová ako sa otca bojí aj keď sa vyjadril, že otec na neho nikdy nebol zlý ani ho nikdy neudrel. Ublížil mu len fakt, že ho otec viac krát klamal. Bojí sa, že ho otec nasilu zoberie do auta a on bude musieť ísť s ním do D.. Nechce komunikovať ani so svojou starou matkou (matkou jeho otca), pretože mu prekáža to, ako sa s ním rozpráva a v rozhovoroch obviňuje jeho matku. V priebehu mesiaca došlo k stretnutiu otca s maloletým G.. Stretnutie bolo prvotne zo strany maloletého sprevádzané strachom a plačom, kedy otcovi povedal, že by chcel aby bolo medzi nimi sklo. Maloletý s otcom veľmi nekomunikoval, reagoval len na fotografie, ktoré otec ukazoval z jeho minulosti. Ďalej z doposiaľ vykonaného dokazovania vo veci samej (vedenom pod sp.zn. 59P/32/2020) vyplýva, že správanie otca je častokrát nevyspytateľné, impulzívne, pričom otec svojím konaním príliš tlačí na maloletého. Je preto otázne, či si vlastne otec uvedomuje, aký stres vyvoláva jeho správanie u maloletého, napr. incidentom, ktorý sa odohral v decembri 2020, keď zavrel syna do auta a nechcel ho pustiť, alebo keď napriek dohode s matkou a tiež psychologičkou akreditovanej Centra pre deti a rodiny TENENET si prišiel prevziať mal. do školy. Otec svoje konanie odvodňuje manipuláciou maloletého zo strany matky a skutočnosťou, že syn k nemu rád chodí a teší sa prežitému času s ním a s jeho rodinou. I napriek dohovoru zo strany súdu, otec svoje impulzívne a nevyspytateľné správanie voči maloletému nezmenil a intenzívne vyhľadával maloletého, či už na tréningoch, v blízkosti školy, bydliska a pod., aj v čase kedy styk upravený nemal. Súd preto opakovane apeloval na otca, aby dodržiaval pokyny a odporúčania odborníkov pracujúcich s maloletým a tým dal šancu k znovuvybudovaniu vzťahu otca a syna, ktorý bol narušený a obnove dôvery maloletého vo svojho otca. Na základe uvedeného súd vyhodnotil, že je nevyhnutné v záujme dieťaťa, aby sa stretnutia s otcom dočasne realizovali len za prítomnosti odborného pracovníka v rámci uloženého výchovného opatrenia. Je nutné ale konštatovať, že ani takéto opatrenia nevedli k upokojeniu situácie a tak súd uznesením zo dňa 06.08.2021 nariadil neodkladné opatrenie č.k. 59P/64/2021-33, ktorým zakázal styk otca s mal. dieťaťom a to s výnimkou vzájomných stretnutí určených zariadením Centra pre deti a rodiny TENENET v rámci realizácie výchovného opatrenia nariadeného v konaní vedenom pod sp. zn. 59P/30/2021 a zároveň pod dobu trvania neodkladného opatrenia dočasne pozastavil účinnosť rozhodnutia Okresného súdu Bratislava II č.k. 59P/168/2016-104 zo dňa 14.06.2017 v časti úpravy styku otca s maloletým dieťaťom.

4. Krajský súd v Bratislave rozhodnutím č.k. 11CoP/382/2021-169- zo dňa 26.11.2021 potvrdil rozhodnutie Okresného súdu Bratislava II, č.k. 59P/64/2021-33, pričom vyslovil názor, že aj keď je postoj otca k nariadenému neodkladnému opatreniu ľudsky pochopiteľný, súd prvej inštancie správne (dočasne) nadradil nad rodičovské práva otca záujem maloletého dieťaťa, ktoré má aj v prípade absolútne nezvládnutého vzájomného vzťahu oboch svojich rodičov, právo na ochranu svojho zdravia a právo na nerušený fyzický a psychický vývoj. Odvolací súd podotkol, že popis postoja maloletého k otcovi v oboch správach z Centra pre deti a rodiny TENENET zo dňa 30.04.2021 a z 31.05.2021, popis správania sa otca vo vyjadrení sa kolízneho opatrovníka z 22.09.2021 (otca kolízny opatrovník opakovane vyzval k trepezlivosti a poskytnutiu potrebného času maloletému na prispôsobenie sa novej situácii, v ktorej sa ocitol, ako aj na zahájenie úvodnej spolupráce maloletého s psychologičkou za účelom vybudovania si potrebnej dôvery v poradenský proces, pričom otec žiadne z odporúčaní orgánu SPODaSK, okresného súdu, psychologičky z Centra pre deti a rodiny TENENET nerešpektuje), popis správania sa otca matkou po nariadení neodkladného opatrenia obsiahnutého vo vyjadrení matky k odvolaniu otca uvedeného v ods. 13 rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, č.k. 11CoP/382/2021-169 osvedčuje, že potreba ochrany maloletého dieťaťa, prijatej bezodkladnej a dočasnej úpravy súdom prvej inštancie existovala nielen v čase jeho rozhodovania, ale táto pretrváva aj v čase rozhodovania odvolacieho súdu.

5. Z vyjadrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava zo dňa 04.02.2022 vyplýva, že maloleté dieťa má právo stretávať sa so svojou biologickou rodinou a rozvíjať vzťahy s rodinou, ale zároveň je toho názoru, že neodkladné opatrenie sa môže nariadiť len v prípade, ak je treba bezodkladne upraviť pomery na strane maloletého dieťaťa. Nakoľko otec má momentálne zákaz realizácie styku s maloletým, nevedia zaručiť, že ak by aj bol realizovaný styk maloletého dieťaťa a starej matky v taktom rozsahu v akom ho

žiada stará matka, že otec na tento styk nepríde. Vzhľadom k tomu, že na Okresnom súde Bratislava II nie je právoplatne ukončené konanie o zmene úpravy práv a povinností k maloletému dieťaťu odporúčili, aby bol návrh starej matky na vydanie neodkladného opatrenia zamietnutý do času dokiaľ sa neupraví styk otca s maloletým dieťaťom.

6. Podľa § 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej ako „CMP“), podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej ako „CSP“) neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

10. Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie súd ostatným stranám nedoručuje, uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak nim bolo neodkladné opatrenie nariadené.

11. Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

12. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

13. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

14. Neodkladné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom mimosporovom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravu nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má predbežný charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z toho dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie (§ 329 ods. 1 Civilného sporového poriadku). Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa.

15. S poukazom na citované zákonné ustanovenia a vyhodnotiac zistené skutočnosti, súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia nie je v súčasnej dobe dôvodný. Súd mal za to, že nezodpovedné správanie rodičov pri riešení vzájomných rodičovských konfliktov spojených so zmenou úpravy styku s otcom, má negatívny vplyv na maloleté dieťa, ktoré je opakovane vystavované stresovým situáciám, v dôsledku čoho začalo odmietať kontakt so svojim otcom a čo malo

taktiež vplyv aj na vzťah maloletého so starou matkou. Krajský súd v Bratislave vo svojom rozhodnutí č.k. 11CoP/382/2021-169- zo dňa 26.11.2021 konštatoval, že popis správania otca po vydaní neodkladného opatrenia, podporuje dôvodnosť dočasného obmedzenia kontaktu maloletého dieťaťa s otcom v záujme ochrany zdravia a aj priaznivého psychického vývoja maloletého dieťaťa. V prvom rade je potrebné, aby sa čo najskôr dieťa zastabilizovalo, a to najmä za pomoci zainteresovaných odborníkov, upokojilo sa jeho prežívanie vo vzťahoch s najbližšími a v prvom rade sa vyriešila otázka stretávania otca s maloletým dieťaťom. Maloleté dieťa sa k obnoveniu stretávania s otcom a nepriamo aj so starou matkou vyjadruje na str. 35 znaleckého posudku č.XX/XXXX predloženého znalcom J.. P. J.. J. U. v konaní vedenom pod sp.zn. 59P/32/2022 tým spôsobom, že „keď by sa oni (rodičia) správali k sebe lepšie alebo dobre, tak by som nemal taký problém“. Súd je toho názoru, že ďalšie vystavovanie maloletého dieťaťa stresovým situáciám pri súčasnom nastavení vzájomných vzťahov v rodine, by nebolo v záujme maloletého dieťaťa. Pokiaľ by súd bez ďalšieho vyhovel navrhovanému neodkladnému opatreniu, tieto situácie by s vysokou pravdepodobnosťou mohli nastať. Na druhej strane súd má za to, že starej matke nič nebráni osloviť zainteresovaných odborníkov z Centra pre rodinu a deti TENENET, poradiť sa s nimi o možnostiach kontaktu s jej vnukom, keďže nesporne maloletý má právo na rozvoj vzťahov s blízkymi a teda aj so svojou starou matkou. S poukazom na uvedené, súd návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol v celom rozsahu ako nedôvodný.

16. Súd bude pokračovať v konaní vo veci samej o návrhu navrhovateľky na úpravu styku s maloletým G. Y., narodenom XX.XX.XXXX, ktoré sa vedie pred tunajším súdom pod sp. zn. 27P/188/2021.

17. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresnom súde Bratislava II, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona a požadovať splnenie nároku z exekučného titulu. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.